

Šifra kandidata:

--

Državni izpitni center

M 2 5 2 5 6 1 2 1

JESENSKI IZPITNI ROK

UMETNOSTNA ZGODOVINA

Izpitna pola 1

Petek, 29. avgust 2025 / 90 minut (60 + 30)

*Dovoljeno gradivo in pripomočki:
Kandidat prinese nalivno pero ali kemični svinčnik.
Konceptni list je na perforiranem listu, ki ga kandidat pazljivo iztrga.
Izpitni poli je priložena barvna priloga.*

SPLOŠNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila.

Ne odpirajte izpitne pole in ne začenjajte reševati nalog, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani).

Izpitna pola je sestavljena iz dveh delov, dela A in dela B. Časa za reševanje je 90 minut. Priporočamo vam, da za reševanje dela A porabite 60 minut, za reševanje dela B pa 30 minut.

Izpitna pola v delu A vsebuje 5 nalog polodprtega tipa, od katerih izberite in rešite 4, v delu B pa 3 naloge odprtega tipa, od katerih izberite in rešite eno. Število točk, ki jih lahko dosežete, je 80, od tega 60 v delu A in 20 v delu B.

Vse slike so v priloženi barvni prilogi.

V preglednicah z "x" zaznamujte, katere naloge naj ocenjevalec oceni. Če tega ne boste storili, bo ocenil prve štiri naloge, ki ste jih reševali v delu A, in prvo nalogo, ki ste jo reševali v delu B.

Del A				
1.	2.	3.	4.	5.

Del B		
6.	7.	8.

Rešitve pišite z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom v izpitno polo v za to predvideni prostor **znotraj okvirja**.

Pišite čitljivo. Če se zmotite, napisano prečrtajte in rešitev zapišite na novo. Nečitljivi zapisi in nejasni popravki bodo ocenjeni z 0 točkami. Osnutek naloge dela B, ki ga lahko napišete na konceptni list, se pri ocenjevanju ne upošteva.

Zaupajte vase in v svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

Ta pola ima 24 strani (1–24), od tega 3 prazne. Barvna priloga ima 12 strani (25–36).

Konceptni list

Empty rectangular box for writing.

DEL A**1. naloga: Umetnost starih kultur**

1.1. Kako imenujemo zgradbi na slikah 1.1 in 1.2?

slika 1.1: _____

slika 1.2: _____ (2)

Čemu služita zgradbi, kaj sta po funkciji?

slika 1.1: _____

slika 1.2: _____ (2)

Kaj pa je po funkciji zgradba na sliki 1.3?

_____ (1)
(5 točk)

1.2. Kaj delata vladarja na reliefu na slikah 1.4 in 1.5?

_____ (1)

Kako sta upodobljena vladarja? Navedite dve bistveni oblikovni značilnosti takih upodobitev.

_____ (2)
(3 točke)

1.3. Kakšno nalogo opravlja bitje na sliki 1.6?

_____ (1)

Na sliki 1.6 je hibridno bitje. Pojasnite, kaj to pomeni.

_____ (1)
(2 točki)

1.4. Kaj je upodobljeno na poslikavah, kakršno vidite na sliki 1.8?

(1 točka)

1.5. Na sliki 1.5 je paleta za ličenje, ki je votivni predmet. Pojasnite ta izraz.

(1)

Na kateri sliki je stela? Zapišite številko slike.

(1)
(2 točki)

1.6. Navedite imena štirih kultur starega veka, ki jih prepoznate na slikah od 1.4 do 1.8.

(2 točki)

2. naloga: Grška antična umetnost

2.1. Začetek grške umetnosti umeščamo v 9. stoletje pr. n. št., s kasnejšo kolonizacijo pa se je v Sredozemlju razširila tudi umetnost.

Imenujte dve območji, na katerih so se naselili Grki v 8. in 7. stoletju pr. n. št.

(2 točki)

2.2. Grško umetnost delimo na štiri slogovna obdobja. Imenujte jih.

(2 točki)

2.3. Kako so upodobljene človeške in živalske figure na keramičnih vazah (slika 2.1)?

(1)

Kakšna je kompozicija?

(1)
(2 točki)

3. naloga: Romanska in gotska umetnost

3.1. Časovno opredelite posamezno obdobje.

romanika: _____ (1)

gotika: _____ (1)
(2 točki)

3.2. Primerjajte kiparski umetnini na slikah 3.1 in 3.3, tako da za vsako delo napišete ikonografski motiv in ga oblikovno analizirate z dvema navedbama.

slika 3.1:

motiv: _____ (1)

oblika: _____
_____ (2)

slika 3.3:

motiv: _____ (1)

oblika: _____
_____ (2)
(6 točk)

4. naloga: Zgodnja renesansa

4.1. V katerem stoletju in v kateri deželi so nastala umetniška dela na slikah od 4.1 do 4.4?

_____ (1 točka)

4.2. Zapišite dva priimka umetnikov, ki sta predstavljena v slikovnem gradivu te naloge. Zraven dopišite tudi ustrezno številko umetnine, ki jo je ustvaril izbrani avtor.

umetnik: _____, številka slike: _____

umetnik: _____, številka slike: _____ (2 točki)

4.3. Določite likovno snov.

slika 4.1: _____ (1)

slika 4.3: _____ (1)
(2 točki)

4.4. Kdo je osrednja figura na sliki 4.1?

_____ (1)

Po katerem atributu ste jo prepoznali?

_____ (1)

To umetniško delo je alegorija. Pojasnite ta izraz.

_____ (1)
(3 točke)

5. naloga: Prepoznavanje umetnika

5.1. Poimenujte umetnika, predstavljenega v slikovnem gradivu te naloge. Navedite stoletji, v katerih je ustvarjal.

_____ (1)

V katerih dveh mestih je nastalo največ njegovih umetnin?

_____ (1)
(2 točki)

5.2. V svojem dolgem življenju je umetnik ustvarjal v različnih slogovnih obdobjih. Opredelite ju s pomočjo slik 5.1 in 5.5.

slika 5.1: _____

slika 5.5: _____ (2)

Umetnini na slikah 5.1 in 5.5 prikazujeta isti ikonografski motiv. Poimenujte ga.

_____ (1)

Primerjajte umetniški deli na slikah 5.1 in 5.5. Predstavite dve oblikovni razliki v upodobitvi istega motiva.

_____ (2)
(5 točk)

5.3. Navedite ime dveh uglednih naročnikov tega umetnika.

_____ (1 točka)

5.4. Katero kiparsko nalogo predstavlja umetnina na sliki 5.3?

_____ (1)

Koga simbolno predstavljata personifikaciji na sliki 5.3?

_____ (1)

Navedite dve oblikovni značilnosti, ki ju prepoznate na sliki 5.3.

_____ (2)
(4 točke)

5.5. Zakaj pravimo, da je ta umetnik *uomo universale*?

_____ (1 točka)

5.6. Iz katerega literarnega dela je umetnik črpal navdih za poslikavo oboka, ki ga prikazuje slika 5.2?

_____ (1 točka)

5.7. Poimenujte zgradbo na sliki 5.4 in navedite, po kateri predhodni arhitekturi se je pri načrtovanju njene kupole zgledoval umetnik.

_____ (1 točka)

DEL B**6. naloga**

Oglejte si umetniško delo na slikah 6.1 in 6.1a ter ga predstavite:

1. Zapišite ime umetnika ali skupine (razen če gre za anonimnega umetnika ali anonimno skupinsko delo), naslov umetniškega dela (pri arhitekturi pa njegovo ime in kraj, kjer stavba stoji), vsaj približen čas nastanka, tehniko ali material, približno velikost in delo slogovno opredelite.
(4 točke)
 2. Razčlenite oblikovne značilnosti dela (oblikovanje telesnosti, oblikovanje prostora (perspektiva), kompozicija, barve, svetloba, tekstura ...; pri kiparstvu in arhitekturi še prostornina, masa, struktura ...) tudi glede na njegove materialne značilnosti in posebnosti v tehnično-obrtni izvedbi.
(3 točke)
 3. Razčlenite vsebinske značilnosti dela (ikonografski motiv, tema, sporočilo ...).
(3 točke)
 4. Navedite okoliščine nastanka umetnine, umetniške vplive in pomen za umetnost.
(3 točke)
 5. Primerjajte delo na slikah 6.1 in 6.1a s tistim na slikah 6.2 in 6.2a glede na material, vsebino in obliko. Poudarite tako podobnosti kot razlike.
(4 točke)
 6. Primerjalno opredelite svoj odnos do obeh del.
(2 točki)
 7. Kandidat lahko pridobi dodatno točko za celostni vtis besedila.
(1 točka)
- Skupaj 20 točk*

Odgovarjajte tako, da navajate elemente naloge v zaporedju, danem v vprašanjih. Besedilo oblikujte v smiselno povezanih povedih. Izogibajte se splošnim opredelitvam. Besedilo naj bo dolgo od 200 do 350 besed (približno od 1–3 strani).

7. naloga

Oglejte si umetniško delo na slikah 7.1, 7.1a in 7.1b ter ga predstavite:

1. Zapišite ime umetnika ali skupine (razen če gre za anonimnega umetnika ali anonimno skupinsko delo), naslov umetniškega dela (pri arhitekturi pa njegovo ime in kraj, kjer stavba stoji), vsaj približen čas nastanka, tehniko ali material, približno velikost in delo slogovno opredelite.
(4 točke)
2. Razčlenite oblikovne značilnosti dela (oblikovanje telesnosti, oblikovanje prostora (perspektiva), kompozicija, barve, svetloba, tekstura ...; pri kiparstvu in arhitekturi še prostornina, masa, struktura ...) tudi glede na njegove materialne značilnosti in posebnosti v tehnično-obrtni izvedbi.
(3 točke)
3. Razčlenite vsebinske značilnosti dela (ikonografski motiv, tema, sporočilo ...).
(3 točke)
4. Navedite okoliščine nastanka umetnine, umetniške vplive in pomen za umetnost.
(3 točke)
5. Primerjajte delo na slikah 7.1, 7.1a in 7.1b s tistim na slikah 7.2 in 7.2a glede na obliko in vsebino. Poudarite tako podobnosti kot razlike.
(4 točke)
6. Primerjalno opredelite svoj odnos do obeh del.
(2 točki)
7. Kandidat lahko pridobi dodatno točko za celostni vtis besedila.
(1 točka)

Skupaj 20 točk

Odgovarjajte tako, da navajate elemente naloge v zaporedju, danem v vprašanjih. Besedilo oblikujte v smiselno povezanih povedih. Izogibajte se splošnim opredelitvam. Besedilo naj bo dolgo od 200 do 350 besed (približno od 1–3 strani).

8. naloga

Oglejte si umetniško delo na sliki 8.1 in ga predstavite:

1. Zapišite ime umetnika ali skupine (razen če gre za anonimnega umetnika ali anonimno skupinsko delo), naslov umetniškega dela (pri arhitekturi pa njegovo ime in kraj, kjer stavba stoji), vsaj približen čas nastanka, tehniko ali material, približno velikost in delo slogovno opredelite.
(4 točke)
 2. Razčlenite oblikovne značilnosti dela (oblikovanje telesnosti, oblikovanje prostora (perspektiva), kompozicija, barve, svetloba, tekstura ...; pri kiparstvu in arhitekturi še prostornina, masa, struktura ...) tudi glede na njegove materialne značilnosti in posebnosti v tehnično-obrtni izvedbi.
(3 točke)
 3. Razčlenite vsebinske značilnosti dela (ikonografski motiv, tema, sporočilo ...).
(3 točke)
 4. Navedite okoliščine nastanka umetnine, umetniške vplive in pomen za umetnost.
(3 točke)
 5. Primerjajte delo na sliki 8.1 s tistim na sliki 8.2 glede na vsebino in obliko. Poudarite tako podobnosti kot razlike.
(4 točke)
 6. Primerjalno opredelite svoj odnos do obeh del.
(2 točki)
 7. Kandidat lahko pridobi dodatno točko za celostni vtis besedila.
(1 točka)
- Skupaj 20 točk*

Odgovarjajte tako, da navajate elemente naloge v zaporedju, danem v vprašanjih. Besedilo oblikujte v smiselno povezanih povedih. Izogibajte se splošnim opredelitvam. Besedilo naj bo dolgo od 200 do 350 besed (približno od 1–3 strani).

V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite.

M 2 5 2 5 6 1 2 1 2 3

Prazna stran

M 2 5 2 5 6 1 2 1 2 9

V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite.

Slika 3.3

Slika 3.4

Slika 3.5

Slika 5.3

Slika 5.4

Slika 5.5

